

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Hallituksen esitys vuoden 2026 talousarvioksi

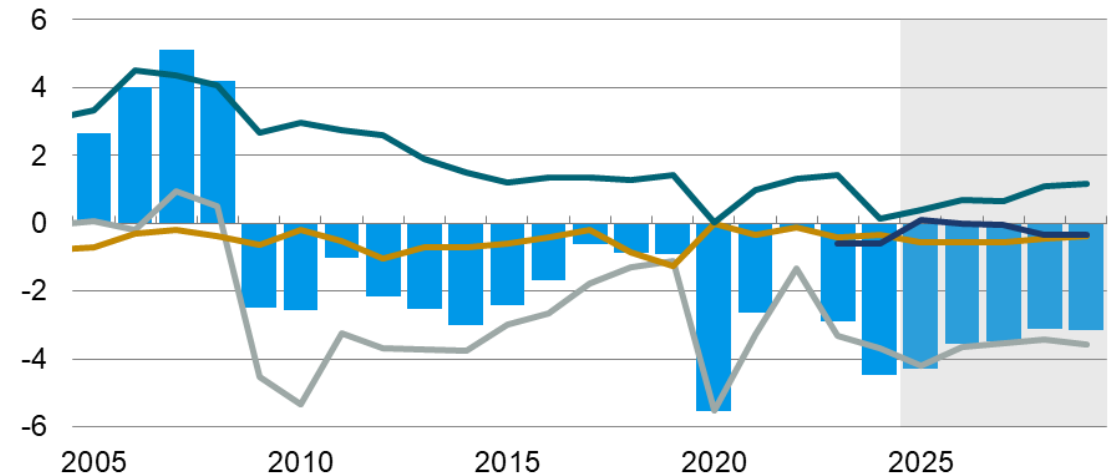
RIIKKA PURRA, VALTIOVARAINMINISTERI
VALTIOVARAINVALIOKUNTA
9.12.2025

Julkisyhteisöjen alijäämä on syvä

- VM:n syyskuun ennusteessa alijäämä v. 2025 on yli 4 % suhteessa BKT:hen.
- Alijäämä supistuu ensi vuodesta alkaen, mutta pysyy sitkeästi 3 % viitearvon huonommalla puolella.
- Ennusteessa on mukana arvio hallituksen budjettiriihen yhteydessä päättämästä 1 mrd. euron sopeutuskokonaisuudesta, sekä työttömyysvakuutusmaksun korotus 0,6 prosenttiyksiköllä.
- Puolustusmenojen BKT-suhteen oletetaan pysyvän 3 prosentissa ennustejaksolla.

Julkisyhteisöjen rahoitusasema

suhteessa BKT:hen, %

■ Yhteensä — Valtio — Kuntahallinto* — Sosiaaliturvarahastot — Hyvinvointialueet

*Ml. hyvinvointialuehallinto vuoden 2022 loppuun saakka

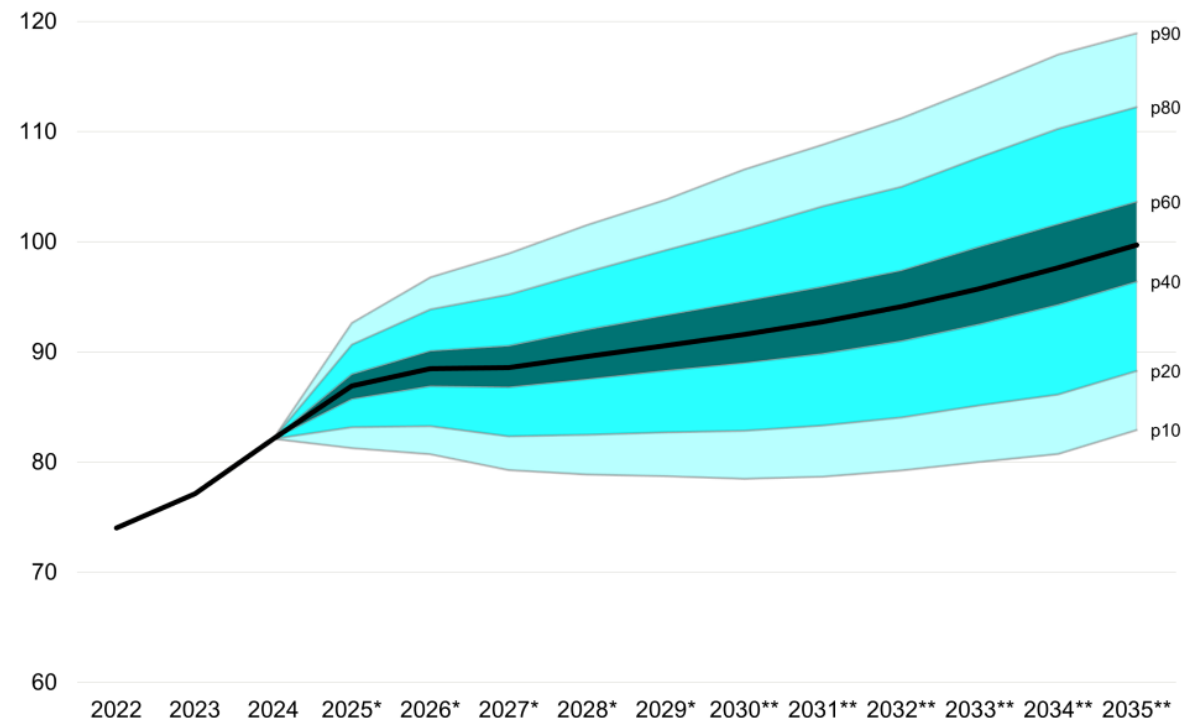
Lähde: Tilastokeskus, VM

Säästöjen mittaluokka kasvaa vuoden 2026 budjetissa

- Kokonaisuudessaan vaalikauden suorat säästötoimet ovat n. 3,7 mrd. euroa vuoden 2026 tasolla.
 - Summaan sisältyy eri ajankohtina tehtyjen ja voimaantulleiden sopeutustoimien mittaluokka sekä kasvupaketin rahoitukseksi tehdyt säästöt.
 - Vuonna 2026 tulee voimaan uusia säästötoimia n. 0,6 mrd. euroa.
- Vaalikauden veronkorotukset ovat n. 3 mrd. euroa vuoden 2026 tasolla, veronalennukset huomioiden nettovaikutus n. 0,3 mrd. euroa.
- Lisäksi sosiaaliturvarahastoihin kohdistuneiden säästöjen kanavointi vahvistaa eri tulo- ja menokomponenttien kautta budjetin tasapainoa noin 1 mrd. euroa vuoden 2026 tasolla.

Velkasuhde nousemassa pian yli 90 prosentin

- Julkisen talouden velkasuhteen vakiintuminen on VM:n syyskuun ennusteen valossa mahdollista, mutta kahden vuoden päähän ulottuva ennuste on jo hyvin epävarma.
 - Todennäköisyys sille, että v. 2027 velkasuhde on pienempi tai yhtä suuri kuin v. 2026 oli n. 50 %.
- Julkisen talouden ennusteen keskeiset epävarmuudet liittyvät yleiseen talouden epävarmuuteen ja luottamuksen puutteeseen.
 - Heikossa suhdanteessa myös joidenkin hallituksen linjaamien toimien vaikutus on jäänyt arvioitua vaimeammaksi.

Tarkentumisia talouskuvassa talousarvioesityksen antamisen jälkeen

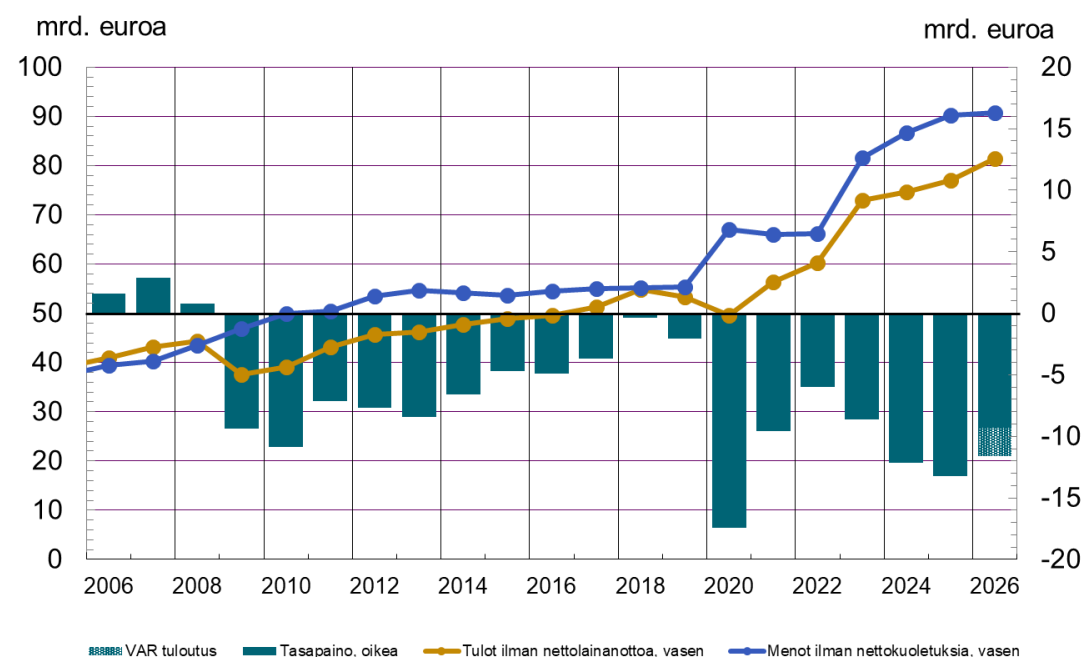
- Vuoden 2025 talouskehitys osoittautumassa tuoreiden tilastojulkistusten perusteella aiempaa heikommaksi.
 - VM:n syyskuun ennusteessa BKT:n kasvu 1,0 % v. 2025, mutta tammi-syyskuun tietojen perusteella kasvu on ollut vain 0,3 % vuoden takaiseen nähden.
- Euroopan komission tuoreen talousennusteen perusteella Suomi on todennäköisesti joutumassa EU:n liiallisen alijäämän menettelyyn (EDP).
- Huonoista uutisista huolimatta ilmassa on myös joitain hyviä merkkejä:
 - Suomen vienti on kasvussa Yhdysvaltain korottamista tulleista huolimatta.
 - 15–74-vuotiaiden työllisyys kasvoi lokakuussa noin 25 000 hengellä vuoden takaiseen nähden
- VM:n uusi kokonaistaloudellinen ennuste julkaistaan to 18.12. klo 11.

Valtion nettolainanoton tarve nousemassa budjetoitua isommaksi vuonna 2025

- Alustavien tietojen mukaan toteutuva nettolainanotto tulee olemaan noin 17 mrd. euron tasolla, eli merkittävästi suurempi kuin budjetoidun perusteella arvioitu.
 - LTA III 2025 nimellisarvoinen nettolainanotto 14,3 mrd. euroa
 - Eron taustalla etenkin velanhallinnasta johtuvat erät (voimakkaasti kasvaneet käteisvakuudet).
- Valtiokonttori tekee päätöksen lopullisesta nettolainanotosta myöhemmin joulukuussa.

Budjettitalouden tulot, menot ja tasapaino

Vuoden 2026 tiedoista on poistettu lakkautettavasta Valtion asuntorahastosta tehtävä kertaluonteinen 2,3 mrd. euron tuloutus. Vuosilta 2022 ja 2023 poistettu varautuminen sähkön johdannaismarkkinoille toimiville yhtiöille myönnettäviin lainoihin ja varauksen purku. Vaikka varaus jäi käyttämättä kokonaan järjestely kasvatti vuonna 2022 menoja ja vuonna 2023 tuloja 10 mrd. eurolla. Lähde: Valtiovarainministeriö 5.12.2025

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!

VM.FI | @VMUUTISET